

Näin meillä

**Luomu-viljelijän ja
maisemanhoitajan
kokemuksia
Väylänvarresta**

Petri Leinonen &
Jaana Väisänen
Kukkolankosken luomu
Mäkikierintie 9
95520 Tornio (Kukkola)
petri.leinonen@elomestari.fi

Taustoja

- maatalousalan koulutus, vaan ei viljelijäperheistä
- viljelijäksi 2004, kun aukesi tilaisuus muuttaa Kukkolaan
- ei valmista tilaa, haettiin tilatunnus maat.toimistosta
- luomu itsestäänselvyys

Kaksi strategiavaihtoehtoa

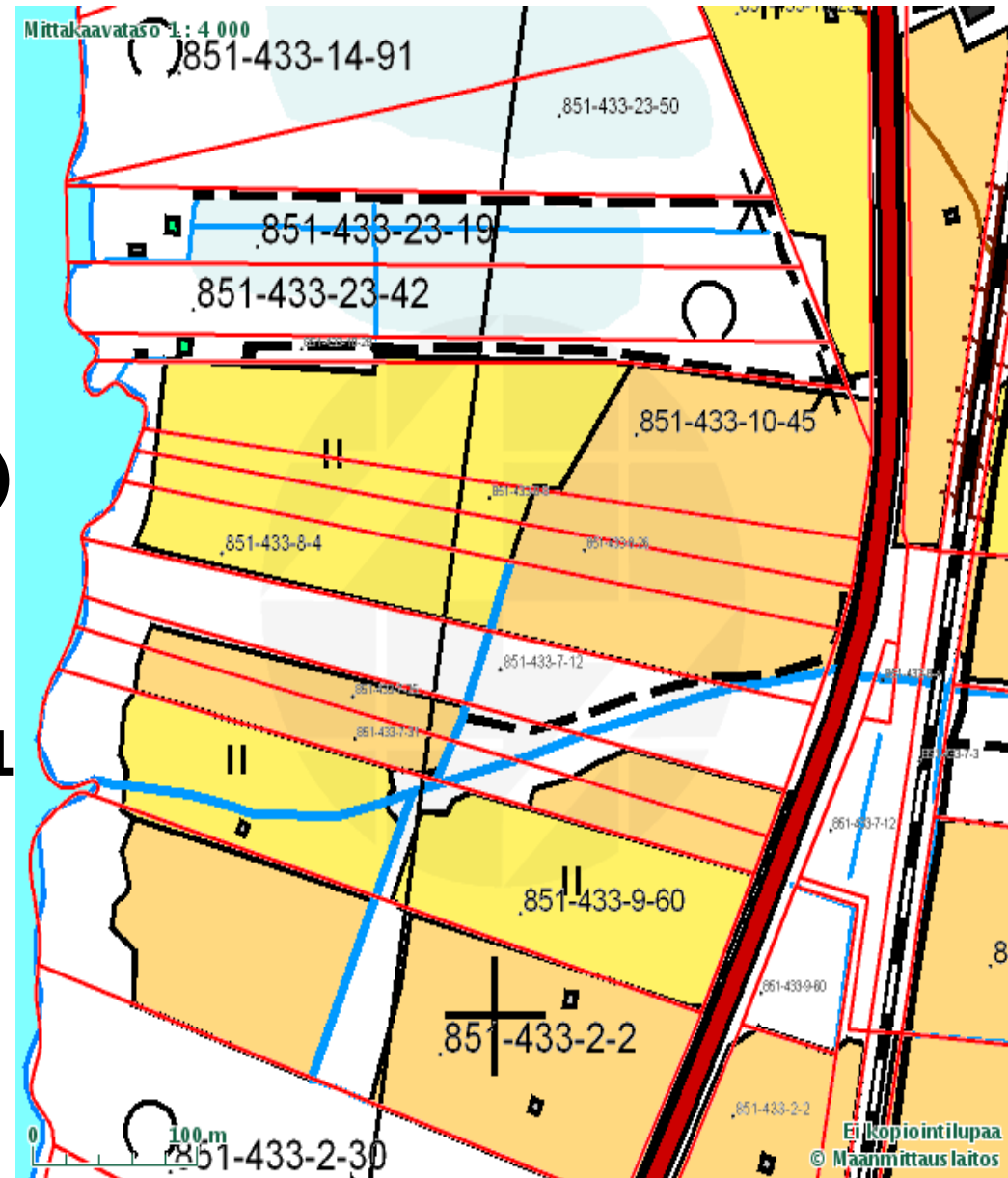
a) pienellä alalla vihanneksia, karja naapurissa

b) itselle eläimiä (lampaat), maisemanhoito tärkeä osa

Ammatti- maisemanhoitajan kylä

- oma peltoa 17 ha
- vuokrapeltoa noin 45 ha
(17+6, kirj.+suull. vuokras)
- vuokralaitumia noin 45 ha
(22+21)
- peruslohkoja 146 kpl 2011
- "raiviojonon" eteneminen
taloudellisesti iso juttu

Maatalouden aloitus ja ympäristö?

- + ruuan tuotanto yleensä
- + valmista (?) peltoaihiota tarjolla
- + maisematekijät Kukkolassa, kulttuuri
- "tehoton" märehijä
- multamaiden viljely
- osin tulvariskialue

Ajatus: ei vain lampaista

- nurmiviljely+märehtijät: pidetään pellot kunnossa ja luodaan resurssia kasvinviljelylle
- omat rehuviljat + olki
- erikoisviljely tavoitteena
- tasapainoinen tilakokonaisuus?

Viljelykiertotavoite

- nurmien perustaminen vihantarehun aluskasvina**
- 3 vuotta nurmea**
- kaksi viljavuotta / mahdollinen erikoisviljely**

- satotasojen salliessa vähennetään nurmea**

- toistaiseksi "joustava" kierto, edetty peltojen sallimassa tahdissa**

“Jälleenraivaus”

- alkuraivaus/kesanto
  - mieluiten suoraan kulokon äestys lautasäkeellä
  - typpeä niukasti, eroosioriski todellinen
  - rikkakasvit
- pienempi ongelma,
vanha kasvinjäte
pahempi (“liikaa
rakennetta”)

Ojitus

- tasaisia, huonohkosti läpäiseviä maita
- ojat enimmäkseen 50-luvun lapioinnin jäljiltä
- ajatuksena nykyaikainen viljelykierto, ei nurmesta nurmeen keskikesällä
- > "oja on pellon äiti"
- > lohko geometria

Peltojen viljavuus?

- maanäytteitä 50+ kpl**
- yhtä lohkoa tiedettiin joskus kalkitun (löytyi!)**
- muuten:**
  - pH yleensä <5**
  - S riittävä**
  - P välttävä-tyyydyttävä**
  - K murheellinen**
- lannan tasainen jakaminen, myös perälohkoille**

Peltojen viljavuus 2

- luotetaan apilanurmien kykyyn uuttaa ravinteet alhaisista pitoisuuksista ("moottori")**
- ravinne(lanta)panokset yksivuotisille kasvustoille**

Tulva-alttiiden lohkojen viljely

- “luontaisia erikoisviljelylohkoja”
  - vaan liian riskialttiita
- kevättulva, juhannustulva
- > annetaan köyhtyä, niukka lannoitus

Maisema/perinnebiotooppi

- potentiaalia lähistöllä on
- aloitus 1-2 kautta laiduntamalla
  - näkyvyys työkohteeseen

Maisema/perinnebiotooppi

- raivaukset toistaiseksi moottorisahalla
  - sahaaminen ja klapirangan keruu se vähätöisempi osa, raivausjätteestä huolehtiminen työlästä
- jatkossa isommat kohteet energiakoura->hakkeeksi
- optimaalinen laidunnusstrategia vielä haussa, vaikka "edistymistä on tapahtunut" (oma tulkinta...)

Maisema/perinnebiotooppi 3

- "onneksi ollaan maisema-alueella"

Kovan maan kohteet

- pienikin viljelty kohta pitäisi aidata omakseen (10% pinta-alasta)

- vanhat peruna/ohra -alat kivikon keskellä

Tulvaniityt

- jos entistä peltoa mukana, alavammilla alueilla ei paljoa makoilla

